

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

גליון 2861

יום רביעי כ"ו אדר א' תשפ"ד
דף היומי בבלי: ב"מ ז | עמוד היומי: שבת י: | דף הכולל: ב"מ צח | קנין ירושלמי: תרומות סד
דף היומי בהלכה: ר"ח י"ח ר"ט א'
מוסר: שם עולם - ודע עוד' עד פרק ט"ז.
קנין חכמה הלימוד השבועי: תנא דבי אליהו רבה פרק א' עד סוף פרק א'

חזרנו לחנות ואמרנו יש לנו עד מאתיים שאפשר לשלם עכשיו - החנוני חיך ואמר - כבר שולם הכל!

הסברנו שעדיין לא שילמנו, חזר ההוא ואמר - הכל שולם!

ה' עלינו ועל כל ישראל!) יצאנו מהחנות וחשבנו עוד רגע קט שאולי לכאורה יש לנו עוד מאתיים שקל שאין אנו צריכים כעת, חזרנו לחנות ואמרנו יש לנו עד מאתיים שאפשר לשלם עכשיו - החנוני חיך ואמר - כבר שולם הכל!

טענינו שעדיין לא שילמנו, חזר ההוא ואמר - הכל שולם! מה היה המעשה? נתברר-כשחיפשנו מה לקנות לכבוד שבת קודש (או עבור הב"ב מפני הכרת הטוב! עי' גמ' יבמות ס"ג), אחד משיבת מיר שאינו מוכר לנו אבל הוא הכיר אותנו, הי' גם כן באמצע החיפוש ובינתיים שאל עצה ממני דבר הנוגע לביתו, ודיברנו עמו קצת, ומצאנו מה שחיפשנו וניגשנו לשלם, ולא ראינו שהוא עמד אחרינו לשלם את שלו. ולמעשה כשהוא ראה שאין לנו כסף לשלם החוב - שמונה מאות שקל אזי לאחר שהלכנו מהחנות, הוציא הלה שמונה מאות שקל מכיסו (המלא חסד!) ושלם!

"לוו עלי ואני פורע" - לא אתה אלא אני ד' אלוקיך!" ומוסיף בעל הגליון הנ"ל: וחשבנו שיש לשער שהחשבון הוא נפלא ביותר, שבמשך הזמן שקנינו, הרי שבד' מאות שקל היה זה דברים עבור ימות החול, ושמונה מאות היה עבור צורכי שבת ותלמוד תורה והקב"ה ידע בדיוק רב, כמה על זה וכמה על זה, וסידר הכל!

הכל יכול יכול הכל! אשרינו שאנחנו בניו החביבים לו יותר מן הכל!

חשבוננו הנפלא של האברך מירושלים

מאת: הרב אליהו הנדלס

בירושלים עיה"ק יוצא לאור כל שבוע ע"י אברך משיבת מיר גליון נפלא אשר בשם 'שער מציון' נקרא, בו הוא מספר כיצד חווה בעצמו ועל בשרו בהתגשמות ההבטחה "לוו עלי ואני פורע", שעל הוצאות שבת קודש השי"ת משלם במוחש ממש, ונביאם בלשונו הציורית והמשובבת לב, תוך שהוא מצטנע בענוה יתירה. וכך הוא מספר:

מעשה נורא- נורא ממש, שהי' איתנו - ושלא לפי דרגותינו כלל וכלל! אבל כך סידר הקב"ה להראות שאפילו בלא ביטחון יש 'לוו עלי ואני פורע!' וכך הווה:

קנינו בתמידות בחנות פלוני, וכיוון שלא רצינו לקחת עודף שהיה בחנות דברים של שביעית עם חששות או ודאי קדושת שביעית - וזה שאלה גדולה לקחת עודף, והרבה נזהרים בזה, ולכן כל פעם כשקנינו זה או זה, היה החנוני כותב על פנקסו כמה חייב, ואחרי איזה פרק זמן עושים בחשבון ומשלמים.

ובהוא יומא, בערך באמצע סיון תשפ"ג, עשה החנוני חשבון כללי והודיע לנו שחייבים לו אלף ומאתיים שקל! בדקנו בכיס כמה יש באוצר המלך, ומצאנו ארבע מאות שקל שאין אנו צריכים לעת עתה ומסרנו לו, ואמרנו שמקווים להשלים האחר בעתיד הקרוב (הנ"ל הוא איש רך ואינו דוחק כלל לשלם - חסדי

האם חזן רשאי להפר חוזה עבודה שנחתם עמו, והאם עוזרת בית רשאית להפסיק את מלאכתה באמצע היום

סוגיות מרתקו על דיני עובדים ללומדי הדף היומי - "כי לי בני ישראל עבדים..."

משום שאין להשוותו לפועל רגיל, שהרי מהות משרתו היא להוציא את הרבים ידי חובה ולכבד את ה' בקולו הערב "ממה שחננו ומשמח אלוקים ואנשים", ולפיכך, אין הוא נכלל באותם הרשאים להפר את הסיכום עם בעל הבית. אולם, בעל הקצות החושן (שם ס"ק ז') חולק על דבריו. לדעתו, אמנם עבודת החזן קודש היא, אך התקשרות החזן לבני הקהילה אינה קדושה, ולכן הוא רשאי לעזוב את עבודתו ככל פועל.

חתימה על חוזה ארוך טווח:

לדעת חלק מן הראשונים (עי' בתוס' יא ד"ה כי לי, ובמרדכי פרק האומנין, ובש"ך שם ס"ק י"ז) מי שיש באפשרותו לפרנס את בני ביתו (ש"ך שם ס"ק ט"ז), לכתחילה אינו רשאי להשכיר את עצמו לשלוש שנים ויותר לעבוד בביתו של אחר, משום שדומה הדבר לאדם שמוכר את עצמו לעבד כאשר אין לו צורך בכך שאסור לו הדבר, וכך פסק הרמ"א (שם). בהקשר לכך, מעניין לציין את דברי החתם סופר (שו"ת חת"ס חו"מ סי' קע"ב), שמנהג קהילות ישראל לכתוב שטר רבנות לשלוש שנים בלבד, נובע מרצונם של ישראל שלא להכשיל את הרב בחתימה על חוזה ארוך טווח.

הדחת רב ממשרתו: טעם נוסף למנהג זה של הקהילות, כותב החתם סופר זצ"ל, שבני הקהילה אינם רוצים להגביל את רבם ולמנוע ממנו את האפשרות לעקור מעירם כדי לכהן בעיר אחרת. אולם, הוא מדגיש, כי פרנסי הקהילה אינם רשאים לנצל סעיף זה ולפטר את הרב בתום שלש השנים, כמבואר בשולחן ערוך (יו"ד סי' רמ"ה סי' כ"ב ברמ"א), שאין להפסיק כהונת רב מכהן, גם בכלות הזמן שסוכם עמו, אלא במקומות שנהגו כן. בעל החתם סופר מוסיף על כך, כי "לא נשמע ולא נראה מעולם במדינות הללו שהסירו הרב והורידוהו מכסא רבנות שלו".

(מאורות הדף היומי, גליון 1293, כ"ג אדר א' תשפ"ד)

פועל שהשכיר את עצמו ליום עבודה, רשאי לחזור בו ולנטוש את מלאכתו גם באמצע היום, והוא זכאי לקבל את שכרו עבור השעות שבהן עבד, שנאמר (ויקרא כה/נא) "כי לי בני ישראל עבדים", ודרשו חז"ל - "ולא עבדים לעבדים". כלומר: מאחר שהיהודי "מכור" לקב"ה (שו"ת חת"ס חו"מ סי' קע"ב), אין באפשרותו לשעבד את עצמו באופן מוחלט לאדם אחר, וכך נפסק להלכה (שו"ע חו"מ סי' של"ג ס"ג). אמנם, אם לבעל הבית יגרם נזק בשל הפסקת העבודה, אין הפועל רשאי לנטוש את מלאכתו. לפיכך, פועל העוסק בהעלאת פשתן מבריכת מים, אינו רשאי להפסיק פעילות זו טרם סיומה, משום שהפשתן עלול להנזק עקב כך (משנה לקמן עה/ב ובשו"ע שם סעי' ה').

האם עוזרת בית רשאית להתפטר?

לדעת הרמ"א (שם), גם עוזרת בית אינה רשאית להפסיק את מלאכתה באמצע היום, כאשר המלאכה מרובה עדיין, משום שבעלי הבית יאלצו לעשות את המלאכה בעצמם, ומאחר שאינם מורגלים בכך, נחשבת נטישת העבודה כגרימת נזק לבעלי הבית. אלא, שהפוסקים פקפקו (באר היטב שם ס"ק י"ח, ובפתחי תשובה שם ס"ק ח') בהכרעה זו, משום שלבעלי בתים רבים עבודות הבית אינן זרות כלל וכלל והפסקת עבודות הניקיון אינה נחשבת כגרימת נזק עבורם. לפיכך, לדעתם (מהרשד"ם שם, ש"ך ס"ק כ"ג) אין לקבוע מסמרות בנידון, ויש לבחון כל מקרה לגופו. מעניין לציין את דברי בעל החוות יאיר (שו"ת ס' ק"ו) שכתב: "מימי לא פסקתי דין ביניהם, רק טרחתי מאד עד שמצאתי פשר דבר", מאחר שפסקי ההלכה בנושא זה סבוכים מאד.

האם חזן רשאי להתפטר ממשרתו?

הגאון רבי יאיר חיים בכרך זצ"ל (שם סי' ק"מ) גם דן, האם חזן רשאי להפר חוזה עבודה שנחתם עמו, וכתב, כי אינו רשאי,

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

בשיעור משתתפים קרוב לעשרים אנשים מהקהילה והוא מתנהל בצורה מיוחדת, כולם משתתפים בשיעור בצורה פעילה מאוד, שואלים ומתרגלים, מסבירים ומעלים נידונים, כך נוצרת אוירה מיוחדת של שיעור תוסס במיוחד עם מתיקות נפלאה!

שיחה עם הרב שמעון בריאל מגיד השיעור בקהילת 'המתמידים' בעיר טבריה, על השיעור התוסס ב'עמוד יומי' שעושה מהפך בקהילה

מאת: אלעזר גולדברג

מה הדבר שגרם להצטרפות הקהילה שלכם לתוכנית 'עמוד

יומי' ולייסד שיעור יומי?

של שיעור תוסס במיוחד עם מתיקות נפלאה וכל אחד משומעי השיעור יוצא בתחושה שלמד את העמוד בצורה יסודית ביותר.

השיעור עושה מהפך של ממש בחיים התורניים בקהילה! רבים מעידים בפניי שלפני תחילת התוכנית רצו לקבוע זמן ארוך ללימוד בשעות הערב, אך לא מצאו את המסגרת המתאימה שתחייב אותם ללימוד קבוע ומסודר ומאז תחילת תוכנית 'עמוד יומי' והשיעור שנוסד בעקבותיה הם מגיעים בכל ערב עם חשק גדול לבית המדרש בשביל לשמוע את השיעור המרתק ונשארים גם לאחר מכן לחזור על העמוד וללבן את הנידונים שעלו בשיעור וכמו כן משתתפים בתפילת ערבית ברוב עם. זה בבירור משפיע מאוד על החיים הפרטיים של כל אחד בביתו וגם על חיי הקהילה שנעשים רציניים ותורניים הרבה יותר!

בסיום מסכת ברכות ערכנו מסיבת סיום מאוד יפה עם סעודת מצוה. מאוד ריגש אותנו ההשתתפות של 'דרשו' בשליחת המצרכים היסודיים עבור הסיום. מיד לאחר הסיום התחלנו מסכת שבת.

יש לציין, שלמרות שניכר ההבדל בין סוף מסכת ברכות שרובו אגדות חז"ל ובין מסכת שבת העמוסה בסוגיות והלכות, הצטרפו עוד מספר אנשים מהקהילה לשיעור. מה שמאוד מקל עלי ועל חבורת הלומדים הוא חוברת 'עיון העמוד' המחולקת על ידי ארגון 'דרשו' ללומדים, אמנם גם במסכת ברכות נעזרנו בה, אולם במסכת שבת היא הרבה יותר דומיננטית במהלך הכנת השיעור ובעיקר בזמן השיעור עצמו, מסייעת להבנת הגמרא על שלל השיטות והביאורים ומעניקה סיכום מדהים לכל עמוד ולכל סוגיה. כולנו מלאים בתחושת הכרת הטוב לארגון 'דרשו' שפועל ללא לאות למען לומדי התורה ומעניקים לנו ולכל המשתתפים במסלולים השונים את כל הכלים הנצרכים על מנת שיוכלו ללמוד בקביעות וביישוב הדעת.

ב'קהילת המתמידים' בטבריה עילית חברים עשרות רבות של משפחות. לפני כשנה וחצי ייסדנו שיעור יומי במסכת סוכה והייתה היענות מרשימה. הבנתי אז ששיעור כזה נצרך מאוד עבור כלל חברי הקהילה. ממש לקראת סיום מסכת סוכה החל להופיע הפרסום אודות תוכנית 'עמוד יומי' במסכת ברכות ורבים מהקהילה ביקשו להצטרף לתוכנית ולהתחיל מיד לאחר סיום מסכת סוכה את מסכת ברכות.

קהל היעד של השיעור מגוון מאוד. השיעור מתקיים בשעות הערב ומשתתפים בו גם אברכי כולל שרוצים להקדיש את שעות סדר שלישי בלימוד מסודר עם תוכנית ומבחנים וגם אנשים שעובדים במשך היום לפרנסתם וחפצים במזון יומי לנשמה ומוצאים זאת בשיעור המוצלח.

כיצד מתנהל השיעור? ומה התועלת שהוא מביא לחברי הקהילה המשתתפים בו?

כאשר החל השיעור ב'עמוד יומי', לא ידענו כמה זה יצליח. כבר בחודש הראשון הבחנתי שהמסגרת ש'דרשו' מעניקה בתוכנית זו, הכוללת את חוברת 'עיון העמוד' המוצלחות ואת המבחנים החודשיים, גורמת לרבים להצטרף לתחושת ההצלחה ברכישת ידיעה והבנה טובה במסכתות שלמות בש"ס.

בשיעור משתתפים קרוב לעשרים אנשים מהקהילה והוא מתנהל בצורה מיוחדת מאוד. אמנם אני נחשב כ'מגיד השיעור' ומשתדל להכין את החומר היטב ולמסור את הדברים בצורה מעניינת ומרתקת, אולם באמת זה יותר 'לימוד בחבורה'. כולם אצלנו מגובשים ומשתתפים בשיעור בצורה פעילה מאוד, שואלים ומתרגלים, מסבירים ומעלים נידונים, כך נוצרת אוירה מיוחדת

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

לילה אחד הוא הגיע כהרגלו לביתו של הגלמוד, אך אז ציפתה לו הפתעה - במיטתו ישן אדם זר...

על נס ההצלה של רבי ישראל בן שלום זצ"ל

פתאום אתה מציע לאדם אחר את מיטתי ומשאיר אותי בלי מקום ללון? אל תעשה טובות על חשבונאי!
אך הרב בן שלום בגדלות נפשו לא הקפיד עליו ולא אמר לו מאומה, הוא השיב לו בנחת: "זה בסדר. אני אמצא מקום אחר".
ושב לישבה... תלמיד הישיבה הצעיר העביר את הלילה בבית המדרש. כשהעייפות הכריעה אותו הניח ראשו על הסטנדר וחטף תנומה. בבוקר פגש אנשים מבוהלים שדאגו לשלומו. הוא התפלא 'מה קרה?' סיפרו לו אתמול בלילה היתה הפגזה של הלגיון הירדני על שכונת בית ישראל, נפלה פצצה בבית שבו אתה נוהג לישון, וחשבנו בטח כבר אינך בין החיים, והנה 'בא הרוג ברגליו'...

גדלות נפשו הצילה אותו ממות בטוח! אילו היה נגוע באנוכיות ורואה את צרכי עצמו, והיה דורש מבעל הדירה לאפשר לו לישון במיטתו באותו לילה בנימוק הגיוני: הרי אני ישן אצלך בקביעות ולכן אני קודם לאחרים, אך הוא לא ראה את עצמו וה'אני' לא תפס אצלו מקום, הוא הבין לנפשו של בעל הבית שהתרגש מביקורו של חברו והציע לו ללון בביתו. בזכות שביטל את ה'אני' - קיבל את חיו במתנה. הוא גדל בתורה וזכה להרביץ עשרות שנים להעמיד דורות של תלמידים ולבנות עולמות שלמים!
(אור דוד)

מאת: הרב אליהו הנדלס

רבי ישראל בן שלום זצ"ל גאון וצדיק היה ומראשי ישיבת פונביז' לצעירים.
הוא גדל ברמת השרון, ובצעירותו שלחוהו הוריו ללמוד בישיבת 'מקור חיים' בירושלים. הישיבה שכנה בשכונה שבדרום ירושלים שהייתה אז שכונת ספר. בישיבה לא הייתה פנימייה והתלמידים נשלחו ללון אצל משפחות חרדיות בירושלים שפתחו את ביתם לתלמידי הישיבה. הבחור ישראל בן שלום לן בביתו של יהודי גלמוד בשכונת בית ישראל, שאף היא היתה קרובה לקו הגבול הירדני. היהודי הגלמוד שפתח את ביתו לתלמיד הישיבה עשה עסקה משתלמת לשני הצדדים: התלמיד קיבל מיטה לישון, והיהודי זכה לקיים מצוות הכנסת אורחים ואחזקת תורה, ותוך כדי כך לא נשאר בודד בלילות. מידי לילה היה הבחור שב מהישיבה בשכונת מקור חיים אל הבית הצנוע שבשכונת בית ישראל.
לילה אחד הוא הגיע כהרגלו לביתו של הגלמוד, אך אז ציפתה לו הפתעה - במיטתו ישן אדם זר... בעל הבית התנצל בפניו: "היום בא לבקר אותי חבר שלא ראיתיו זמן רב, והצעתי לו להישאר ללון בביתי, חבל שיש בביתי רק מיטה אחת..."
בצדק היה אם הרב בן שלום יקפיד עליו על המעשה הזה ויאמר לו: "אני לן אצלך בקביעות, בזכותי אינך ישן לבד, מה

והוא התחיל לזחול בכוחות לא לו לעבר השולחן עד שהצליח לתפוס בקצה המפה שעל השולחן, וכך משך את המפה לאט לאט עד שהתפילין הגיעו היישר לזרועותיו המושטות

הלקח שלימודני אבי שלא אשכח לעולם /// מיומנו של מענדי

התחיל לראשונה לקיים בהתרגשות, ואז הוא הסתובב אל חתן הבר מצווה ושאלו בפאתוס "אמור נא לי, אם מישוה יבוא אליך עם מיליון דולר במזומן ויביא לך אותם, בתנאי שתמכור לו את המצווה שקיימת היום בהנחת תפילין האם היית מסכים?"
אך הבחור שתק בדממה...

מאת: מענדי

שבוע שעבר נכחתי בסעודת בר מצווה לבנו של ידידי.
במהלך הסעודה כיבדו את רב השכונה להגיד כמה מילים לכבוד השמחה.
הרב דיבר בשבח מצוות הנחת התפילין שבחור הבר מצווה

בלי יכולת להזיז איבר מרוב כאבים. הוא ניסה לפה ולשם אך הבין שזה לא שייך ועדיף שיחכה בסבלנות עד שמישהו יגיע לעזור לו. כך הוא שכב כמה וכמה שעות, בלי אוכל ושתייה, ובלי יכולת לגשת לטלפון להזעיק מישהו לעזרה, אך פתאום ככל שהשעות חלפו הוא התחיל להילחץ שתשקע החמה והוא עוד לא הניח תפילין.

לזה לא יכול היה להסכים, והוא התחיל לזחול בכוחות לא לו לעבר השולחן שם היה מונח התפילין, עד שהצליח לתפוס בקצה המפה שעל השולחן, וכך משך את המפה לאט לאט עד שהתפילין הגיעו היישר לזרועותיו המושטות, וכך הצליח להניח תפילין בשוכבו על הרצפה.

אחי שהגיע בצהריים, מצא אותו כך שכוב על הרצפה עטור בתפילין על הראש וממלמל פסוקים בעל פה... כמובן שמיד הזמין אמבולנס שיפנה אותו לבית רפואה, לטפל בו כראוי. וכמובן שהפקנו לקחים וכולנו סיכמנו בבירור מאותו רגע שמכאן ולהבא לא נוכל בשום אופן להשאיר את אבא לבד אפילו לא לדקה, למרות שזה לא היה קל כלל ועיקר כי רצונו של אבא היה לא להכניס לביתו גוי שיעזור לו.

אבל את הלקח הזה על חשיבות מצוות התפילין שאבא לא הסכים בשום אופן שיעבור עליו יום בלי תפילין למרות מצבו הקשה שהיה אנוס ובוודאי היה פטור, את זה לא נשכח לעולם..."

הרב ניסה שוב את מזלו ושאל פעם שנייה את שאלתו בפרוטרוט תוך ציפייה שהפעם הבחור יבין ויגיב כמצופה ממנו, תוך כדי שהקהל מסביב מגלה ערנות ומבליע חיוך. אך חתן בר המצווה הגיב: "לא יודע... אני צריך לחשוב על זה..."

אני לא יודע אם הבחור היה קצת תמים, או קצת שובב, אני סמוך ובטוח שבבית הוא כבר קיבל 'שמועס' מיוחד מאבא שלו בנושא 'שכר מצווה בהאי עלמא ליכא', ועל הגן עדן הנצחי שמקבלים על כל מצווה ומצווה ש'כל הון דעלמא לא ישווה לה', בכל אופן אני יצאתי מחויך מהאולם.

אבל האפיזודה הזו היא רק הקדמה לסיפור טרי, ממש 'מבהיל על הרעיון' שאני מצטט כפי ששמעתיו מכלי ראשון, מיהודי ת"ח חשוב: "אבי הוא יהודי לא צעיר וכבר בא בימים בשיבה טובה, ומטבע הדברים הוא כבר לא כ"כ בקו הבריאות.

מאז שאמי ע"ה הלכה לעולמה, סיכמנו האחים בינינו שכל יום מימי השבוע בן אחר יבוא להיות עם אבא לעזור לו, ובלילות הוא טען בתוקף שהוא מסתדר לבד ולא רוצה להטריח אותנו. יום אחד אחי הצעיר ראה שהוא לא יוכל להגיע למחרת בבוקר בתורנות שלו, וביקש על כך רשות מאבי שאמר לו שהכל בסדר והוא יסתדר.

רצתה ההשגחה ובדיוק באותו בוקר אבי קם ממיטתו והחליק בצורה לא טובה ומצא את עצמו על הרצפה בפישוט ידיים ורגליים

זה ממש בגדר שפיכות דמים להביא רק לגנות ולא לחשוב שהסייעת עובדת ממש כמוה. לא די בכך שהגנות מקבלות כל השנה יותר במשכורת, גם בפורים הסייעות צריכות להיות מקופחות? הן לא עובדות פחות!

חומר להוראה מתקנת, הזהרו מ'עוקץ', משלוח מנות גם ל'סייעת', כל זה ועוד במקור 'קול העם'

לכתוב - סידרה של חי קושניר, מוכנים לגיל הרך) ועוד ועוד. כל המעוניין יפנה למייל: rotelich@gmail.com או לטלפון 053-3113834

אור החיים הקדוש

לבקשת רבים ולחפצים ללמוד בספר "אור החיים הקדוש", מידי שבוע נשלח 'מראה מקומות' מתומצת, המתמקד במסרים החינוכיים שבספר וברעיונות האקטואליים לחיי היומיום - בהתאם לפרשת השבוע. לקבלת מראה המקומות בכל שבוע נא לשלוח בקשה למייל: mmoror280@gmail.com

ה'עוקץ' לא נגמר...

רציתי להזהיר את הציבור - בעניין עוקץ טלפוני. פניתי לחברה חוץ בנקאית בבקשה לקבלת הלוואה, ואמרו שיצרו איתי קשר. לאחר מכן חזרו אלי והתקשרו מחברה אחרת וניסו למכור לי - שהם יאתרו כספים שלי בחברות ביטוח ואז לא אצטרך לקחת הלוואה או לקחת הלוואה בסכום נמוך, כי הם הסבירו שברגע שהם ימצאו כספים לא אצטרך לקחת הלוואה. הם ביקשו ממני לחתום על טופס דיגיטלי שאני בכלל לא ראיתי על מה אני חותם - זה בעצם היה

חומר בנושא הוראה מתקנת

יש ברשותנו חומר רב ומגוון למסירה בנושא הוראה מתקנת בקריאה עבור בנים בתוך ת"ת או בבית. (בשכונת רמות בירושלים) החומר עוסק בהוראה מתקנת, כתיבה והבנת הנקרא (לדוג': קוראים וחושבים, אפיקי צלילים, תנאות ותנועות, נעים ונהנים

משלוח מנות לסייעות

קרובת משפחה סיפרה לי ששלחה משלוח מנות לגננת לכבוד פורים קטן, כשהתעניינתי מה שלחה סיפרה על משהו די גדול, תהיתי באזניה איך היא יכלה לפרגן כזה דבר הרי היא צריכה להביא את זה לגננת וכן לשתי סייעות נוספות, והיא אמרה לי, לא! אני הבאתי רק לגננת. רציתי כאן לזעוק את זעקת הסייעות! אני כיום מורה, אך בעבר הייתי כמה שנים סייעת, זה ממש בגדר שפיכות דמים להביא רק לגננת ולא לחשוב שהסייעת עובדת ממש כמוה (אם לא יותר). הרי בזמן שהגננת מוסרת ריכוז בגן הסייעת מכינה את הלחם או מארגנת, וכל רעיון שהגננת תביא לביצוע בגן לא יכול להתקיים לולי הסייעת המסורה שעושה הכול מאחורי הקלעים, ולא די בכך שהגננות מקבלות כל השנה יותר במשכורת, גם בפורים הסייעות צריכות להיות מקופחות? הן לא עובדות פחות! אמנם זו תופעה לא מאד נפוצה כי ברוך השם באמת רוב ההורים יודעים להעריך את כל צוות הגן, אך רציתי להעלות את המודעות למי שלא מבין את העניין, גננת וסייעת זו עובדת צוות ושתייהן עובדות באותה ואת שתייהן צריך להוקיר באותה מידה. ואם כזכות דברים אלו עוד סייעת אחת לא תשוב הביתה במפח נפש, והיה זה שכרי.

סייעת לשעבר

(מתוך 'רשות הרבים' - יתד נאמן, י"ח אד"א תשפ"ד)

ההסכם. וגם לא שלחו לי את ההסכם הזה לאחר החתימה שלי. לאחר כמה ימים נתנו לי את המידע שיש לי כספים בחברת ביטוח - השייכים לקופת פנסיה ודרשו 10% עמלת שכר טירחה עבור הכסף שמצאו עבורי, הכסף הזה אני יודע שקיים ולא מעוניין למשוך אותו כי הוא שייך לפנסיה שלי, ולמרות זאת דרשו את העמלה והזהירו אותי שאם אני לא משלם הם פונים להוצאה לפועל וידרשו לשלם גם עלות פיגורים והוצאות נוספות. ידע הציבור ויזהר שלא לחתום בלי לראות תחילה על מה חותמים ועם מי.

א.ש

מיזם "וידעו" ללומדי הדף היומי

הזדמנות להצטרף לקראת תחילת לימוד מסכת בבא מציעא. מיזם "וידעו" ללומדי "דף היומי", הזדמנות ללמוד ולדעת, מידי יום ראשון בשבוע מבחן בדף היומי על הדפים שנלמדו בשבוע הקודם במבחן 10 שאלות עם 3 אפשרויות של מענה בסיום המבחן תשובות וציון לעונים נכונה הגרלה על 200 ש"ח מידי שבוע. להצטרפות הכנסו לעמדות נדרים פלוס בהקשה על מבחנים/ "וידעו"

בברכה

ד. שטרן, אשדוד

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

איזו סגולה יש למצוות פטר חומר?

בבא מציעא דף ז

פטר חומר

לבעל שימתין מעט, עד חג השבועות: "בינתיים תשתדל לקיים את מצוות פדיון פטר חומר, זה מסוגל מאד לילדים".
חפיש וטרח אותו יהודי ומצא אתון מבכירה, הוא זכה ואכן נולד עֵיר, והוא פדה אותו אצלנו. ויהי לפלא - עוד לפני חג השבועות אשתו הרתה! זה דבר שאי אפשר היה להאמין, אחר כך נולדו לזוג הזה שלושה בנים בזה אחר זה!
(גליון נר לשולחן שבת - "עונג שבת" תשס"ז)

סיפר ראש ישיבת פורת יוסף מרן הגאון רבי שלום כהן זצ"ל על הזדמנות בה התגלה כי לקיום מצוה נדירה זו נודעה משמעות נוספת - היא שימשה כסגולה גדולה:
"בשכונת מאה שערים בירושלים חי יהודי עירקי שלפרנסתו היה עושה בתי תפילין. הוא היה נשוי עם זוגתו כארבע עשרה שנה מבלי שנולדו להם ילדים. לצערם הרב החליטו להתגרש. היה זה לפני חג הפסח. כששמע על כך חכם רבי יעקב מוצפי אמר

באיזה מקרה יוצאים ידי חובה בברכת המזון אך חובה להפסיק באמצע?

אכל 'כדי שביעה' מתבשיל 'מזונות' - יתכן שלא יצא ידי חובתו בברכת 'הזן'.

ועל פי דברי המשנה ברורה, בכל אופן שאכל מיני מזונות כדי שביעה, ובירך ברכת 'הזן', יש להחמיר ולאכול מיני מזונות נוספים ולברך 'על המחיה', מאחר ויש הסוברים שברכת 'מעין שלוש' על אכילה כדי שביעה היא מדאורייתא, וספק דאורייתא לחומרא.

[שו"ע רח, יז, משנ"ב עה-עת, שעה"צ עו, וביה"ל ד"ה אלא; וראה עוד שם, וביה"ל ד"ה אבל, וד"ה ברכת; בו"מ דרשו, 79 ו-82, וראה שם, 85]

מי שבירך ברכת המזון על מיני מזונות, יין ותמרים, במקום ברכת 'מעין שלוש', יצא ידי חובתו, כיון שכל אלו מזינים את הגוף בדומה ללחם; [וראה במקורות, בנוגע לדעת השולחן ערוך]. ואם הבחין בטעותו בטרם סיים את ברכת 'הזן', יתקן את טעותו, וישלים את ברכת 'מעין שלוש'.

ואם נזכר לאחר שחתם את ברכת 'הזן', יצא ידי חובה, ולא ימשיך לברכות הבאות. ואם אכל עוגות, עוגיות וכיוצא בהן, או אם

האם ניתן לברך ברכה אחרונה על פחות מ'כזית' עוגה?

שספק אם יש בה כזית, ואין ברשותו עוגה נוספת, ישתה יין ויברך 'על הגפן', ויוסיף 'על המחיה' בברכתו. אך לכתחילה, אין לאכול את מאכל הספק, או את כמות הספק, על סמך שיכללם לאחר מכן בברכת 'מעין שלוש' מסוג אחר.

ואם אכל כמות שבודאי אינה מחייבת ברכה אחרונה - נחלקו הפוסקים אם רשאי להוסיפה בברכת 'מעין שלוש' מסוג אחר.

[שו"ע רח, יח, משנ"ב פ ופב; וראה שם, פא; בו"מ דרשו, 85]

מי שאכל מאכל שספק אם ברכתו האחרונה היא 'מעין שלוש', או שאכל מאכל שברכתו בודאי 'מעין שלוש' אך מסופק אם הכמות שאכל ממנו מחייבת ברכה אחרונה - יפטור את המאכל על ידי ברכות על מאכלים אחרים, הַזְהוּת לצדדי הספק.

ואם אין לפניו מאכל שברכתו 'מעין שלוש' וזהו לצד הספק - יש מהאחרונים שצידדו, כי הוא רשאי להוסיף את צד הספק בברכת 'מעין שלוש' מסוג אחר; ולדוגמה: אם אכל חתיכת עוגה

מי שהתכוון לברך 'שהכל' על מים וטעה וסיים "בורא פרי הגפן" - האם יצא ידי חובה?

ויש אומרים, שלמנהג בני ספרד, לא יברך שנית בפיו, אלא יהרהר את הברכה בלבו; ויש שפקפק בדבר, וצידד שאף בני ספרד צריכים לנהוג בנדון זה כדעת רוב הפוסקים.

ואם אירע להיפך - שהיה בכוונתו לברך ברכה שאינה ראויה למאכל זה, והבחין בטעותו וסיים את הברכה כראוי למאכל זה - יצא ידי חובה.

[שו"ע רט, א, ומשנ"ב א-ד; בו"מ דרשו, 1; וראה שעה"צ א]

מי שפתח בברכה על מאכל, ואמר "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם", כאשר בכוונתו לברך את הברכה הראויה למאכל זה, וטעה וסיים בברכה אחרת - וכגון שהחל לברך על מים, והיה בכוונתו לסיים "שהכל נהיה בדברו", וטעה וסיים "בורא פרי הגפן" - יש אומרים, שיצא ידי חובה, היות ובשעת אמירת שם ומלכות היה בכוונתו לברך כראוי, וכן דעת השולחן ערוך; אולם, לדעת רוב הפוסקים, לא יצא ידי חובה, ועליו לשוב ולברך, וכן הלכה.

* המברך על היין 'הגפן', ושונה ממנו 'כמלוא לוגמיו' - פוטר בכך מברכה ראשונה כל משקה אחר המונח לפניו בשעת הברכה, ואף אם מדובר במשקה חשוב מאד. וכן פוטר אותם מברכה אחרונה, דהיינו שאם שתי יין ולאחר מכן שתי משקה אחר - אינו מברך עליו 'בורא נפשות'. אולם, אין היין פוטר את המשקה מברכה אחרונה אלא כאשר פטר אותו גם מברכה ראשונה, שאז נטפל היין אליו. ונחלקו הפוסקים, אם כך הדין גם בשתיית יין באופן של 'קבע'. ויש אומרים, שיי פוטר משקה אחר מברכה אחרונה גם כאשר לא פטר מברכה ראשונה, ואף בשתייה אקראית.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לשפוך 'מים אחרונים' על הרצפה?

בודאי אסור לשופכם על גבי קרקע. ויש אומרים, שהרוח אינה שורה על המים אלא כשהם על גבי קרקע, אך יתכן שאף לדבריהם, אם שופך את המים לאחר הנטילה על גבי קרקע, שורה עליהם הרוח; ויש אומרים, שלדעה זו, מותר ליטול על גבי רצפה, כיון שאינה כקרקע ממש, והמשנה ברורה מפקפק בדבר.

[שו"ע קפא, ב, משנ"ב ד-ו, שעה"צ יז, וביה"ל ד"ה אלא; בו"מ דרשו, 8]

נטילת 'מים אחרונים' צריכה להעשות לתוך כלי, או לתוך כיוור, ולא על גבי קרקע, מפני שרוח רעה שורה עליהם, ויש חשש סכנה לדורכים עליהם. ואם אין אפשרות לעשות כן - יש ליטול על גבי דבר שהמים נבלעים בו מיד, או על גבי קרקע במקום שאין עוברים בו בני אדם.

ונחלקו הפוסקים בנוגע לרוח רעה זו: יש אומרים, שהרוח שורה על המים בכל מצב, ולדבריהם, גם לאחר הנטילה בכלי

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666